

§ 72

SOCN/2023:98

Socialnämndens delårsrapport 2 år 2023

Beslut

1. Delårsrapport 2 med bilagor godkänns och skickas till kommunstyrelsen.
2. Färdplan 2021-2023, rapport delår 2, år 2023 godkänns.

Ärendebeskrivning

Delårsrapport 2 för 2023 är utformad enligt anvisningar från kommunledningskontoret och ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 22 september 2023. Socialnämnden har totalt 19 åtaganden för 2023 och vid delår 2 är 18 åtaganden pågående, ett åtagande avslutat.

De förbättringsområden som identifierats av verksamheterna har under våren konkretiserats och i vissa delar har lösningar börjat prövas och införas. Dialoger sker löpande kring förbättringsarbete och arbetet för att bli mer medarbetardriven fortsätter.

För att tydliggöra arbetet gällande rättssäkerhet och förmåga att erbjuda rätt stöd på rätt nivå till rätt kostnad för brukaren i fokus har arbetet med riktlinjer fortgått och följts upp.

Under året har arbetet fortsatt med att anpassa organisationen inför en ny socialtjänstlag och införandet av en första linjes socialtjänst. Beslut om justerad organisation kommer att fattas av förvaltningsledningen under oktober och träda i kraft 1 januari 2024.

Socialnämndens mål att nå en budget i balans är fortsatt utmanande och socialnämnden uppvisar för delår 2 ett fortsatt negativt resultat om -29,3 miljoner kronor. Under våren och sommaren har ett antal allvarliga händelser skett i Eskilstuna som har direkt påverkan på framför allt socialnämndens budget för extern vård. Vårddygnet för barn och unga fortsätter ligga på höga nivåer. Gällande vuxna så är det främst missbruksvård och skyddsplaceringar kopplat till kriminalitet som genererar höga kostnader.

Till nämndens delårsrapport läggs tre bilagor:

- Bilaga 1: Uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare 2023
- Bilaga 2: Rapport av insatser som verkställs av externa utförare jan-aug 2023
- Bilaga 3: Färdplan 2021-2023, rapport delår 2, 2023.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Kommunrevisionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Socialnämnden

Missiv Socialnämndens delårsrapport 2, år 2023

Förslag till beslut

1. Delårsrapport 2 med bilagor godkänns och skickas till kommunstyrelsen.
2. Färdplan 2021-2023, rapport delår 2, år 2023 godkänns.

Ärendebeskrivning

Delårsrapport 2 för 2023 är utformad enligt anvisningar från kommunledningskontoret och ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 22 september 2023. Socialnämnden har totalt 19 åtaganden för 2023 och vid delår 2 är 18 åtaganden pågående, ett åtagande avslutat.

De förbättringsområden som identifierats av verksamheterna har under våren konkretiserats och i vissa delar har lösningar börjat prövas och införas. Dialoger sker löpande kring förbättringsarbete och arbetet för att bli mer medarbetardriven fortsätter.

För att tydliggöra arbetet gällande rättssäkerhet och förmåga att erbjuda rätt stöd på rätt nivå till rätt kostnad för brukaren i fokus har arbetet med riktlinjer fortgått och följts upp.

Under året har arbetet fortsatt med att anpassa organisationen inför en ny socialtjänstlag och införandet av en första linjes socialtjänst. Beslut om justerad organisation kommer att fattas av förvaltningsledningen under oktober och träda i kraft 1 januari 2024.

Socialnämndens mål att nå en budget i balans är fortsatt utmanande och socialnämnden uppvisar för delår 2 ett fortsatt negativt resultat om -29,3 miljoner kronor. Under våren och sommaren har ett antal allvarliga händelser skett i Eskilstuna som har direkt påverkan på framför allt socialnämndens budget för extern vård. Vårddygnet för barn och unga fortsätter ligga på höga nivåer. Gällande vuxna så är det främst missbruksvård och skyddsplaceringar kopplat till kriminalitet som genererar höga kostnader.

Till nämndens delårsrapport läggs tre bilagor:

- Bilaga 1: Uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare 2023
- Bilaga 2: Rapport av insatser som verkställs av externa utförare jan-aug 2023
- Bilaga 3: Färdplan 2021-2023, rapport delår 2, 2023.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Elisabeth Kantor
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Kommunrevisionen

Delårsrapport 2 2023

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Sammanställning av de viktigaste huvudprocesserna	2
Status åtaganden	3
Förklaring symboler	3
Hållbar utveckling	4
Tillgodose behovet av vård och sociala tjänster - övergripande	4
Ge vård och stöd till barn och unga	7
Ge vård och stöd till vuxna	8
Främja näringsliv och arbete	8
Tillgodose behovet av utbildning	9
Värna demokrati	10
Bedriva samhällsskydd och beredskap	11
Tillgodose behovet av hållbar samhällsbyggnad	12
Effektiv organisation	13
Processkvalitet	13
Medarbetare	14
Ekonomi	17
Intern styrning och kontroll	21

Sammanfattning

Socialnämnden har totalt 19 åtaganden för 2023 och vid delår 2 är 18 åtaganden pågående, ett åtagande avslutat.

Inflödet av anmälningar avseende barn och unga är fortsatt högt, dock har en inbromsning skett vid delår 2 och nivåerna ligger nu på samma nivå som jämförbar period föregående år. Arbetet med att hantera inkomna ansökningar och anmälningar samt skapa en förändrad struktur för inflödet har fortsatt under 2023. Trots ett högt ärendeflöde är bedömningen att nämnden fortsatt arbetar med förändrat arbetssätt då det bland annat gäller matchning av insatser, gemensamt uppföljningsarbete samt utveckling av samverkan mellan våra myndighets- och resursverksamheter. Målbilden är att säkerställa en kvalitativ- och rättssäker handläggning där gemensamma resurser används på bästa möjliga sätt för att möta behov.

De förbättringsområden som identifierats av verksamheterna har under våren konkretiserats och i vissa delar har lösningar börjat prövas och införas. Dialoger sker löpande kring förbättringsarbete och arbetet fortsätter för att bli mer medarbetardrivet.

För att tydliggöra nämndens arbete med rättssäkerhet och förmåga att erbjuda rätt stöd på rätt nivå till rätt kostnad för brukaren i fokus har arbetet med riktlinjer fortgått och följts upp.

Under våren har arbetet fortsatt kring att anpassa organisationen inför en ny socialtjänstlag och införandet av en första linjes socialtjänst. Beslut om justerad organisation kommer att fattas av förvaltningsledningen under oktober och träda i kraft 1 januari 2024.

Socialnämndens mål att nå en budget i balans är fortsatt utmanande och socialnämnden uppvisar för delår 2 ett fortsatt negativt resultat om -29,3 miljoner kronor. Under våren och sommaren har ett antal allvarliga händelser skett i Eskilstuna som har direkt påverkan på framför allt socialnämndens budget för extern vård. Vårdtyggen för barn och unga fortsätter ligga på höga nivåer. Gällande vuxna så är det främst missbruksvård och skyddsplaceringar kopplat till kriminalitet som genererar höga kostnader.

Sammanställning av de viktigaste huvudprocesserna

Hållbar utveckling

Huvudprocess	Bedömning	Trend
Barn och unga		→
Vuxna		→
Trygghet		↗

Effektiv organisation

Processområde	Bedömning	Trend
Processkvalitet		↗
Medarbetare		→
Ekonomi		↘

Status åtaganden

	Ej påbörjad	Pågår	Klart, avslutat	Försenat	Total Summa
Socialnämnden		18	1		19

Förklaring symboler

Huvudprocesser

Bedömningen ska visa både om processen är effektiv och levererar resultat, dvs uppnår resultatmålen.	Symbol	Innebörd
		Huvudprocessen bedöms uppnå resultatmålen.
		Huvudprocessen bedöms delvis uppnå resultatmålen.
		Huvudprocessen bedöms ej uppnå resultatmålen.

Trendpil

Trendpilen visar hur bedömningen har förändrats jämfört med december föregående år.	Symbol	Innebörd
		Bättre än föregående år.
		Oförändrad mot föregående år.
		Sämre än föregående år.

4-åriga processmål

Bedömningen av det 4-åriga processmålet visar måluppfyllelsen som ska grunda sig på de resultat som indikatorerna har i förhållande till satta målnivåer.	Symbol	Innebörd
		Målet helt uppfyllt
		Målet delvis uppfyllt
		Målet ej uppfyllt
	-	Ej utvärderad

1-åriga åtaganden - status

Status anger vilken status det 1-åriga åtagandet bedöms ha vid årets slut.	Symbol	Innebörd
		Klart, avslutat.
		Försenat.

1-åriga åtaganden - färdiggrad

Färdiggrad visar hur lång arbetet med åtagande kommit vid aktuellt rapporteringstillfälle.	Symbol	Innebörd
		0%
		20%
		80%
		100%

Styrkort 2023

	Utfall 2022 jan- aug	Utfall 2023 jan- aug	Mål 2023
Hållbar utveckling			
<i>Andel utredningar (Ålder 0-20 år) inom 120 dagar</i>	71%	85%	75%
<i>Förhandsbedömningar (Ålder 0-17 år) inom 14 dagar</i>	61%	68%	70%
Effektiv organisation			
Processkvalitet			
<i>Andel oplanerade omplacering av totalt avslutade placeringar (externt)</i>		20%	minska
<i>Antal bostadssociala kontrakt (augustivärden 300 till 236=-64)</i>		-21%	-10%
Medarbetare			
<i>Antal inhyrda konsulter</i>	7,0	7,75	3
Ekonomi			
<i>Resultat vård barn och unga - Avvikelse mot öck budget, (mkr)</i>	-15,1	-24,5	0
<i>Resultat vård vuxna - Avvikelse mot öck budget, (mkr)</i>	-10,5	-14,4	0

Hållbar utveckling

Perspektivet hållbar utveckling visar vad kommunkoncernen ska åstadkomma för invånare, brukare och kunder. Hållbar utveckling innefattar fem strategiska mål vilka är *fler i jobb, höjd utbildningsnivå, attraktiv stad och landsbygd, tryggt och självständigt liv* samt *miljö- och klimatsmart*. Inom dessa mål skapas sociala, miljömässiga och samhällsekonomiska värden för invånarna.

Socialnämnden omfattas främst av processområdet *tillgodose behovet av vård och sociala tjänster* inom vilket nämndens huvudprocesser *att ge stöd och vård till barn och unga* samt *att ge stöd och vård till vuxna* ingår.

Tillgodose behovet av vård och sociala tjänster - övergripande

Socialnämndens arbete har under året präglats av att implementera och utveckla arbetsprocesserna utifrån nämndens färdplan. På övergripande nivå har framarbetade åtgärder och aktiviteter igångsatts och fortsatta dialoger och arbetsforum har etablerats mellan olika verksamheter. Ett omställningsarbete pågår utifrån de prioriterade åtgärderna som nämnden fattade beslut om i maj 2023.

För att tydliggöra nämndens arbete med rättssäkerhet och förmåga att erbjuda rätt stöd på rätt nivå till rätt kostnad för brukaren i fokus har arbetet med riktlinjer fortgått.

Under våren och sommaren har ett antal särskilda händelser hanterats vilka har påverkat verksamheternas prioritering av tid och möjlighet till utvecklingsarbete. Bedömningen är behoven på ett föredömligt sätt har kunnat mötas i det förebyggande och trygghetsskapande arbetet med ett högt mått av flexibilitet och samverkansförmåga vid dessa särskilda händelser.

Inom det förebyggande arbetet och Team Förebygg har utvecklingsarbetet fortsatt under året där förebyggande socialsekreterare nu finns på ett flertal skolor och ingår i elevhälsoteamen. Samverkan inom SSPF (socialtjänst, skola, polis och fritid) har fortsatt och utökats samt att samverkan med barnhälsovården fortgått.

Inflödet av anmälningar avseende barn och unga har varit högt och hantering för att möta dessa behov har varit, och kommer även fortsättningsvis vara, en utmaning för nämnden. Under året har fortsatt arbete skett med ett antal åtgärder för att möta och hantera både inflödet och att säkerställa en kvalitativ och korrekt myndighetsutövning. Under detta arbete har flera förbättringsområden identifierats och kommer att finnas med i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Trots ett högt ärendeflöde är bedömningen att medarbetarna har kunnat arbeta med beslutad implementering och förändrat arbetssätt då det bland annat gäller matchning av insatser, uppföljningsarbete samt utveckling av samverkan mellan våra myndighets- och resursverksamheter. Dialoger sker löpande kring förbättringsarbete och arbetet fortlöper för att kunna bli mer medarbetardrivet.

För att stärka ledning har det lagts ett stort fokus på att stötta cheferna i att kunna styra och leda utifrån de perspektiv som är prioriterade, såsom tillitsbaserad styrning. En struktur för att ledningen ska mötas och ges möjlighet att gemensamt arbeta med både ledarskap samt mer konkreta verksamhetsfrågor finns på plats. Ledningsdialoger med alla chefer har genomförts ett antal tillfällen under våren, där agendan haft sin tydliga koppling till pågående utvecklingsområden. Även chefsfrukostar har genomförts som ett forum där chefer träffats för dialog och information.

En förvaltningsdag har genomförts under våren där medarbetarna på olika sätt fått ta del av och arbeta med nämndens utvecklingsområden. Planering för alla dessa forum finns även för hösten.

Resultatet av kostnad per brukare för år 2022 har genomförts och analys och prioritering gällande fördjupning pågår.

1-åriga åtaganden 2023

Säkra fortsatt kunskapsbaserad verksamhetsutveckling och kompetensförsörjning bland annat genom forsknings- och utbildningssamarbete med Mälardalens universitet (VON, AVN, SN)

Socialnämnden planerar under 2023 att delta och samverka på ledningsnivå i aktiviteter relaterade till åtagandet. Det pågår dialoger kring olika initiativ i detta och vid uppföljning under året redovisas mer konkret den utveckling som sker.

Status	Färdiggrad
	

Vidare partnerskap med högskola/universitet inväntas.

Vidareutveckla arbetet med att snabbt identifiera och bryta kriminalitet och otrygghet genom pilotarbete med fokus på tidiga insatser för barn och deras vårdnadshavare. (SN, FSN, GSN, GN, AVN)

Socialnämnden genomför två konkreta aktiviteter kopplat till detta åtagande som nämnden också samordnar.

- Samordnar arbetet genom att tillse att föräldrastödsgrupper kan genomföras praktiskt med utbildade ledare.
- Tillser att arbetet inom detta utvecklas i enlighet med behov.

Status	Färdiggrad
	

Under delår 2 har fler invånare hittat fram till den publicerade e-tjänsten på eskilstuna.se, vilket medfört att socialförvaltningen i sin helhet börjar nå ut än mer till Eskilstunas invånare med föräldraskapsstödet. Flera andra utåtriktade informationstillfällen har genomförts under delår 2. Socialförvaltningens gruppsamordnare har enligt plan, fortsatt samordna kommunens föräldraskapsstöd genom att utbilda nya gruppledare i bland annat ABC 3-11 år och även understödja arbetet med samordning av övriga föräldrastödsgrupper och barngruppsverksamheter.

Under 2023 ska socialnämnden, genom flertalet aktiviteter, stärka arbetet med våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt kvinnofrid.

Status	Färdiggrad
	

Vid delår 2 har flera delar av åtagandet inletts eller färdigställts. Arbeta med resultatet av översynen från 2022 pågår bland annat genom en arbetsgrupp för utveckling av familjebehandling vid hedersrelaterat våld och förtryck i familjen. Det pågår också samverkan med vård- och omsorgsförvaltningen för att kunna erbjuda adekvat stöd i samverkan.

Gällande nämndens riktlinje för arbete med våld i nära relation har denna reviderats under våren och beslutats i nämnden i juni. Riktlinjen gäller skyddsplaceringar inom våld i nära relation och följer formen för samtliga riktlinjer inom förvaltningen med nivå för stöd.

Arbetet med att följa lagförslag för stärkta rättigheter för barn och unga i skyddat boende är inlett och statsbidrag för detta arbete har mottagits. Arbete fortsätter med att specificera behoven av utveckling och förändring av arbetssätt.

Flera av de delar som kom i de nya föreskrifterna och allmänna råden om våld i nära relation som beslutades i höstas var redan implementerade i verksamheterna. Mycket var kopplat till våldsutövare och att ett större fokus ska läggas där. Fortsatt arbete pågår med att utveckla detta stöd och att motivera till att ta emot tillgängligt stöd.

Samverkansgrupper är initierade gällande målgruppen barn och unga som utsatts för sexuella övergrepp och även de som utövar övergreppen. Det behöver ske samverkan med bland annat regionen och diskussioner är påbörjade.

Under 2023 ska socialnämnden implementera och följa upp arbetssätt för arbetet med unga som uppvisar tidiga tecken på kriminell livsstil eller som har kriminell livsstil.

Status	Färdiggrad
	

Implementering av arbetssätt är påbörjat och rapporteras vidare i helåruppföljning.

Under 2023 ska socialnämnden utveckla sitt arbete och öka sin kompetens inom barnrätt.

Status	Färdiggrad
	

Kommunen har påbörjat ett pilotprojekt med Barnrättsresan där barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och kommunledningskontoret ingår. Under pilotarbetet kommer underlagen att anpassas till de behov som finns i Eskilstuna kommun. Barnombudsmannen kommer att följa arbetet under 2023. Barnrättsresan är en metod som tagits fram av Barnombudsmannen och som nu ska testas av Eskilstuna kommun. Metoden ger deltagarna kunskap och verktyg för att strukturerat kartlägga och utveckla barnrättsarbetet inom sin verksamhet. Utifrån den genomförda Barnrättsresan under våren identifierades behov och förvaltningarna ska hösten 2023 formulera ett nytt gemensamt åtagande för förskolan och socialförvaltningen till VP 2024. Barnrättsresan pågår under hela 2023.

Förvaltningsledningen har våren 2023 fått utbildning och tränat på att använda barnkonsekvensanalyser i samband med strategiska beslut.

Organisering gällande verksamhet av barnföljare har skett. De är sedan januari 2023 samlade i egna team och från och med 1 mars 2023 utgör de en egen organisatorisk enhet. Syftet är att öka specialiseringen på frågor gällande placerade barn och säkerställa att deras rättigheter tas till vara.

Ge vård och stöd till barn och unga

Principen om barnets bästa ska alltid beaktas i vård och sociala tjänsters barn- och ungdomsprocess. Jämlika insatser och stöd och behandling ska erbjudas på lika villkor med likvärdigt bemötande av alla oavsett förutsättningar. Arbete sker tillsammans för att uppnå ett helhetsperspektiv kring barnets

livssituation. Utgångspunkten är alltid att tillvarata barnets eget perspektiv och behov i vår samverkan. Psykisk hälsa, funktionstillstånd, hem- och skolsituation påverkar varandra och bildar en helhet. Ett mål för 2023 är att öka tvärprofessionell samverkan mellan förvaltningarna och att varje barn, ungdom eller familj som söker hjälp får det stöd de behöver.

Under flertalet år har gradvis ökning av antalet aktualiserade barn och unga skett. Framtagen statistik visar på en ökning, både av barn 0-12 år och unga 13-20 år, speciellt under sista kvartalet både 2020, 2021 och 2022. Utvecklingen hittills i år visar på en inbromsning av antalet anmälningar både för barn och unga. Antalet anmälningar i delåret är nästan 5 000 stycken vilket är på samma nivå som jämförbar period föregående år. Det går att utläsa en ökande trend av anmälningar från rättsväsendet sedan 2019 och anmälningar från skola och förskola ligger högt i slutet av varje år.

Processmål med indikatorer

*utfall för indikatorer redovisas i samband med bokslutet då brukarundersökningen har genomförts.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
År 2023 är 80 % av alla barn, unga och föräldrar nöjda med pågående kontakt med myndighetsutövning och genomförda insatser avseende stöd och vård till barn och unga.			
Andel barn och unga inkl. vårdnadshavare som är nöjda med stödet de får via förvaltningens myndighetsutövning.			
Andel barn och unga som är nöjda med stödet de får via förvaltningens insatser.	80%		
År 2023 ska barn och ungas delaktighet i sin egen planering, pågående och genomförda insatser avseende stöd och vård ökat.			
Andel barn och unga som upplever sig få påverka den hjälp de får genom förvaltningens insatser.	88%		
År 2023 ska samplanering mellan ansvariga aktörer för barn och unga med funktionsnedsättningar, psykiska ohälsa, social problematik och skolproblematik ha ökat.			
Antal barn upp till och med 18 år, som lyfts i forum för samplanering av barn.	9	4	
Totalt antal SIP för barn upp tom 18 år.	0		

Ge vård och stöd till vuxna

Vård och sociala tjänsters vuxenprocess ska genom samintegrerade insatser mellan nämnderna och andra aktörer ge den enskilde förutsättningar att öka möjligheterna att själva kunna ta ansvar och styra sina liv. Särskilt fokus på enskilda som har behov av samlad kompetens och samtidiga insatser från våra olika nämnder. Helhetssyn på den enskildes livssituation ska råda och socialtjänstens resurser ska användas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Antalet aktualiserade vuxna har, liksom för barn och unga, ökat under de senaste åren. Ökningen av antal anmälningar och ansökningar har varit nästan 21 % mellan 2021 och 2022. I delåret ses en mindre ökning på 5 % jämfört med samma period förra året.

Processmål med indikatorer

*utfall för indikatorer redovisas i samband med bokslutet då brukarundersökningen har genomförts.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
År 2023 ska målgruppen vuxnas självständighet ökat och behovet av vård och sociala tjänster minskat.			
Andel brukare som går över från boendestöd/boende i kommunkontrakt till eget kontrakt.	74%	82%	
Andel vuxna som upplever att stödet de får genom förvaltningens insatser gör skillnad.	84%		84%
Andel vuxna som upplever sig få påverka den hjälp de får.	90%		46%
Andel vuxna som är nöjda med stödet de får via förvaltningens insatser.	85%		
År 2023 ska fler brukare med behov av komplexa insatser få en samlad vård, stöd, service och omsorg från huvudmännen.			
Antal vuxna med behov av komplexa insatser som innan biståndsbeslut fått en tvärprofessionell bedömning via gemensam mottagning.	71	22	

Främja näringsliv och arbete

1-åriga åtaganden 2023

Säkra företagens behov av kompetensförsörjning genom att medverka till att kvinnor och män får utbildning och bästa möjliga förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. (AVN, alla nämnder och bolag)

Socialnämnden stärker, genom flertalet insatser, människor för att de ska kunna ta ett arbete. För att bidra till detta åtagande kommer nämnden att arbeta enligt de anvisningar som kommer.

Socialnämnden ska inom ramen för detta åtagande även genomföra en fördjupad kartläggning kring vad som är arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden respektive socialnämndens ansvar i arbetet med enskild praktik, feriepraktik och habiliteringspraktik. Det råder idag oklarheter kring detta och kartläggningen ska leda fram till ett beslut kring ansvarsfördelning mellan nämnderna. Åtagandet kräver samverkan från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen för att bli heltäckande.

Status	Färdiggrad
	

Under våren har dialog om hur arbete ska genomföras startats upp med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen. Arbete följs under hösten med vidare rapportering i bokslutet.

I samverkan mellan kommun, akademi och näringsliv arbeta för att stärka Eskilstuna som universitetsstad med fokus på forskningsnära verksamhets- och affärsutveckling, kompetensförsörjning och attraktiv studentstad. (KS, alla nämnder och bolag)

Socialnämnden bidrar aktivt i de arbetsgrupper som ligger inom ramen för åtagandet.

Status	Färdiggrad
	

Deltagande i olika sammanhang såsom samhällskontraktet och i branschråd.

Tillgodose behovet av utbildning

1-åriga åtaganden 2023

Likvärdig utbildning från förskolan till vuxenutbildningen med målet att uppnå höjda kunskapsresultat lägst i nivå med riksgenomsnittet i kommunens alla skolenheter. (GSN, FSN, GN, AVN, KFN, SN)

Inom detta åtagande kommer socialnämnden att genomföra arbetet med obruten skolgång. Detta arbete pågår, det finns en övergripande överenskommelse och även andra frågor tas in vid behov. Under 2023 planerar nämnden tre aktiviteter för att utveckla arbetet med obruten skolgång:

- Genomföra beslutade aktiviteter för 2023 för att bidra till arbetet med obruten skolgång. Detta innebär bland annat att implementera SAMS.
- Följa upp den beslutade överenskommelsen för samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst mellan nämnderna.
- Fortsätta utveckla gemensam styrning inom ramen för PUG-arbetet. Förvaltningschefer för socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen deltar på processteam barn och unga idag för att samköra detta arbete.

Status	Färdiggrad
	

Åtagandet att implementera SAMS och genomföra beslutade aktiviteter håller planen för delåret. Revidering av överenskommelsen mellan skola, förskola och socialtjänst är ännu inte påbörjad. Styrning av gemensamma arbeten mellan nämnderna fungerar och avstämning sker regelbundet.

Grundskolenämnden, socialnämnden och förskolenämnden har ett gemensamt ansvar för att barn i tidig ålder är i skolan och klarar målen i årskurs tre. (GSN, SN, FSN)

Socialnämnden ska särskilt följa arbetet med barn 0-6 år och 6-12 år inom ramen för Trygga barn. Planering för arbete och uppföljning inom detta pågår utifrån SOG (strategisk operativ grupp). Syftet med Trygga barn är ett tidigt långsiktigt främjande och förebyggande arbete i samverkan mellan kommunens olika verksamheter samt Region Sörmlands barnhälsovård tillsammans med barn och deras föräldrar för att främja goda och likvärdiga uppväxtvillkor, en god hälsa och en lyckad skolgång.

Målet med Trygga barn är att ge fler barn en trygg start i livet där samhället samordnat kan agera på tidiga risksignaler för att stötta föräldrar i sin föräldraroll. Genom samverkan kan rätt profession kopplas på i ett tidigt skede, personal kan få råd och vägledning och barnets hälsa och välmående tryggas.

Status	Färdiggrad
	

Socialnämnden ska särskilt följa arbetet med barn 0-6 år och 6-12 år inom ramen för Trygga barn. Planering för arbete och uppföljning inom detta pågår utifrån SOG (strategisk operativ grupp). Syftet med Trygga barn är ett tidigt långsiktigt främjande och förebyggande arbete i samverkan mellan kommunens olika verksamheter samt Region Sörmlands barnhälsovård tillsammans med barn och deras föräldrar för att främja goda och likvärdiga uppväxtvillkor, en god hälsa och en lyckad skolgång. Målet med Trygga barn är att ge fler barn en trygg start i livet där samhället samordnat kan agera på tidiga risksignaler för att stötta föräldrar i sin föräldraroll. Genom samverkan kan rätt profession kopplas på i ett tidigt skede, personal kan få råd och vägledning och barnets hälsa och välmående tryggas.

Arbetet pågår och håller plan.

Värna demokrati

1-åriga åtaganden 2023

Samlat krafttag för att motverka utanförskap och skapa trygghet i prioriterade stadsdelar och områden genom offentlig närvaro och utveckling av brottsförebyggande arbete tillsammans med de som bor, verkar i och besöker stadsdelarna. Nämnder och bolag ska redovisa hur de arbetar aktivt för att motverka kriminalitet och främjar en positiv utveckling i kommunens prioriterade stadsdelar. (KS, AVN, FSN, GSN, GN, KFN, MRN, SBN, SN, TSN, VON, KFAST)

För att motverka utanförskap och skapa trygghet arbetar socialnämnden med Trygga unga och Mötesplatser, två arbeten som är i gång och pågår. Inom ramen för detta åtagande redovisar socialnämnden sin del kopplat till dessa aktiviteter:

- Bidra till arbetet i Trygga unga genom att följa planen för detta arbete under 2023.
- Fortsätta arbetet med och följa planen för arbetet med Mötesplatser.

Status	Färdiggrad
	

Arbete pågår enligt upprättad gemensam plan med övriga förvaltningar.

Bedriva samhällsskydd och beredskap

1-åriga åtaganden 2023

Kommunkoncernen säkerställer kontinuitetsplanering för samhällsviktig verksamhet utifrån uppdaterad risk- och sårbarhetsanalys. Särskild uppmärksamhet ges åt kommunikationsvägar under svåra förhållanden och uthållig krisledningsförmåga. (KS, alla nämnder och bolag)

Socialnämnden ska göra arbete för att säkra organisering vid särskilda händelser och tillse resurser. Risk- och sårbarhetsanalysen ingår i detta arbete och uppdatering av denna sker parallellt. Kommunikationssystemet vid särskilda händelser byggs utifrån befintlig organisation.

Status	Färdiggrad
	

Risk- och sårbarhetsanalys för socialnämnden 2023-2026 är genomförd.

Kommunkoncernens förmåga i totalförsvaret ökas genom kunskap och övning. Försörjningsfrågorna hanteras utifrån ansvarsprincipen och risk- och sårbarhetsanalysen. Alla bidrar till att gemensamma lösningar blir möjliga utifrån helhetens bästa. (KS, alla nämnder och bolag)

Åtagandet hålls ihop från KLK och socialnämnden kommer, under 2023, att delta på uppmaning från ansvariga. Nämnden kommer att ta fram och genomföra beslutad analys.

Status	Färdiggrad
	

Tilldelade arbetsuppgifter från kommunledningskontoret har följts.

Tillgodose behovet av hållbar samhällsbyggnad

1-åriga åtaganden 2023

Gemensam satsning på minskad klimatpåverkan tillsammans med företag, organisationer och invånare mot målet klimatpositiva Eskilstuna 2045 (KS, alla nämnder och bolag)

Nämnden ska under 2023 följa den plan för minskad klimatpåverkan som tas fram och beslutas under 2022. Planen innehåller aktiviteter för att uppnå målet med åtagandet.

Status	Färdiggrad
	

Kemikalieinventering på förvaltningen pågår inför implementering av kemikaliehanteringssystem. Arbetet fortgår med aktiviteter i nämndens handlingsplan för klimat.

Effektiv organisation

Perspektivet effektiv organisation är det inåtvända perspektivet och visar hur kommunkoncernen ska genomföra sitt uppdrag för att resultatmålen ska uppnås. Effektiv organisation består av tre strategiska mål, vilka är *god kvalitet och värdeskapande processer, attraktiv arbetsgivare* och *stabil ekonomi*.

Processkvalitet

Under 2023 kommer fokus inom processkvalitet att ligga på implementering av ny kvalitets- och verksamhetsutvecklingsprocess, fortsatt utveckling av ledningssystem samt digitaliseringsarbete. Den nya kvalitets- och verksamhetsutvecklingsprocessen beskrivs i en riktlinje och under året ska utvecklingsarbete med denna bedrivas på samtliga enheter. En första del i detta blir att arbetsplatserna arbetar med sin egen förbättringskultur och mäter stödjande och önskvärda beteenden.

Ledningssystemet ska fortsätta bli känt som stöd i kvalitetssäkring och verksamhetsutveckling. Samtidigt fortsätter arbete för att utveckla de olika delarna inom detta såsom avvikelser, klagomål och liknande. Arbete med digitalisering som metod för verksamhetsutveckling och digital transformation är fortsatt prioriterat.

Bedömning	Trend
	↗

Nämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete beslutades under våren och nu pågår spridning av denna till samtliga verksamheter. Inom kvalitet- och verksamhetsutveckling pågår en dialog och en förflyttning mot ett mer medarbetardrivet arbetssätt. Ledningssystemet ger stöd i det systematiska kvalitetsarbetet. Denna har bidragit i det kommunövergripande arbetet med en ny kvalitet- och verksamhetsutvecklingsprocess. Under året har ett fokus varit att ta fram strukturen för uppföljning av vårdkostnader men också effekter av vård, ett samarbete mellan ekonomi och kvalitet. Fördjupad läsning kring kvalitetsarbete under året hänvisas till nämndens kvalitetsberättelse.

*HME redovisas i samband med bokslut 2023.

4-åriga processmål	Bedömning
Ökad tillit.	

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
HME Motivationen hos medarbetarna - Motivationsindex	79		81
HME Synen på ledarskapet - Ledarskapsindex	78		80
HME Synen på styrningen - Styrningsindex	78		80

1-åriga åtaganden 2023

Implementera den koncerngemensamma kvalitets- och verksamhetsutvecklingsprocessen för att skapa en ökad förbättringstakt i syfte att öka måluppfyllelsen (KS, alla nämnder och bolag).

Nämnden följer planen från kommunledningen och kommer att ta fram en planering för den lokala implementeringen av den nya processen. Arbetet med implementering kommer att pågå under hela 2023.

Status	Färdiggrad
	

Implementering av riktlinje kvalitets- och verksamhetsutveckling pågår bland annat genom en särskild arbetsgrupp, där medarbetare från olika enheter genomgår utbildning i förbättringskundskap under hösten 2023. En förflyttning har påbörjats mot en första linjens socialtjänst, som exempel på förbättringsarbete som har grund i den nya riktlinjen.

Arbete med att skapa stödstrukturer fortsätter (exempelvis via kvalitetsledningssystemet) för att verksamhetsutvecklingen blir mer medarbetardriven och brukarnära.

Verkställa planerna för digital transformation inom områdena för individanpassad välfärd, smart och hållbar stad, självklar självservice och effektiva stödprocesser (KS, alla nämnder och bolag)

Socialnämnden har en plan och en prioritering för arbetet med digitalisering och digital transformation som ska följas under 2023. Arbetet leds av en styrgrupp tillsammans med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen och arbete drivs av ett digitaliseringsteam på båda förvaltningarna.

Status	Färdiggrad
	

Handlingsplan för digital transformation/digitalisering beslutades i nämnden i februari 2023. Upparbetad struktur för prioriterade digitaliseringsinitiativ har tagits fram tillsammans med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen. Ett digitaliseringsteam är fastställt med uppdrag att bedriva nämndens resa mot digital transformation i enlighet med etablerad god praxis. Samtliga prioriterade initiativ har startats upp, såsom exempelvis identifiering av nya funktionella krav, digitala brevutskick, digital tidsbokning samt digital incheckning. Ett länsövergripande projekt för gemensamt verksamhetssystem pågår.

Medarbetare

Nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare som stärker ett aktivt medarbetarskap och hållbart arbetsliv utifrån verksamheternas behov av förändrade arbetssätt. Under 2023 kommer den koncerngemensamma kvalitets- och verksamhetsutvecklingsprocessen implementeras och lägga fokus på att förbättra arbetsmiljön för samtliga medarbetare i en kulturförflyttning mot tillitsbaserat ledarskap.

Socialnämnden kommer 2023 ha fokus på att stärka socialsekreterare i sin yrkesroll med hjälp av en satsning på kompetensutveckling genom Yrkesresan och fortsätta att arbeta strategiskt med kompetensförsörjningsfrågor.

Bedömning	Trend
	→

En omställning i verksamheterna pågår till en följd av det beslut som nämnden tog i maj om gällande ytterligare besparingar.

Nämnden har behov av att säkra kompetensförsörjning och vara en attraktiv arbetsgivare. Kompetenstrappan har utvecklats med en utbildningskatalog. Utöver Yrkesresan har arbetet fortsatt med att komplettera utbildningar för medarbetare gällande behörighetskravet som berör socialsekreterare inom myndighetsutövning barn och unga.

Arbetet med att följa upp den åtgärdsplan som togs fram 2022 för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare inom myndighetsutövning fortsätter.

4-åriga processmål	Bedömning
Hållbart arbetsliv.	

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Total sjukfrånvaro, tillsvidareanställda AB-avtal, %	7.0%	6.6%	7.0%
Medarbetare som är stolta över att arbeta inom Eskilstuna kommun, andel (%)	85%		83%
Hållbart Medarbetarengagemang HME, totalindex	79		80

1-åriga åtaganden 2023

För att stärka cheferna i deras uppdrag fortsätter förvaltningar och bolag att utveckla de organisatoriska förutsättningarna. Insatserna ska främja ett hållbart arbetsliv för chefer och medarbetare. (KS, alla nämnder och bolag)

Socialnämnden ska, under 2023, genomföra ett antal olika åtgärder för att stärka cheferna och främja ett hållbart arbetsliv.

- se över de organisatoriska förutsättningarna och chefers uppdrag samt genomföra eventuella åtgärder för att skapa bättre möjligheter för ett hållbart arbetsliv
- arbetstygndsmätning ska genomföras under året och åtgärder beslutas samt genomföras med grund i de resultat som framkommer
- skapa strukturer som ska underlätta uppföljning och analys för cheferna
- förvaltningen ska fortsätta utveckla det tillitsbaserade ledarskapet - förbättrings- och förändringsarbetet ska utgå från medarbetare och verksamhet.

Status	Färdiggrad
	

Under året har arbete skett enligt nedanstående åtgärder:

Organisering

Se över de organisatoriska förutsättningarna och chefers uppdrag samt genomföra eventuella åtgärder för att skapa bättre möjligheter för ett hållbart arbetsliv.

Beslut har fattats om en justerad organisering som innebär att ytterligare ett verksamhetsområde, förebyggande, inrättas samt två verksamhetsområden med ett som har ansvar för vuxen och ett för barn och unga. Under hösten kommer arbetet fortgå gällande utformandet arbetsprocesser i denna justerade organisering och from 1 januari 2024 kommer den att träda i kraft. Arbetet drivs i arbetsgrupper med representation från förvaltningens olika verksamheter och funktioner.

Utgångspunkten är att justeringen i högre utsträckning ska stödja samverkan och verksamhetsnära utvecklingsarbete mellan myndighetsutövande verksamhet och verksamheter som arbetar med insatser på hemmaplan. Justeringen av organiseringen ska också stödja verksamheternas övriga förflyttning där målbilden är ökad medarbetardriven verksamhetsutveckling samt skapa bättre sammanhållen uppföljning. Med inrättandet av ett verksamhetsområde som kommer att ha fokus på förebyggande arbete möts förväntningarna upp på socialtjänsten inom detta område. Förvaltningen stärker i och med justeringen upp med ytterligare en områdeschef, område förebygg, som kan fokusera på verksamheterna i deras utvecklingsarbete och det stora behovet av samverkan både internt som externt.

Arbetstyngdsmätning

Arbetstyngdsmätning ska genomföras under året och åtgärder beslutas samt genomförs med grund i de resultat som framkommer. Denna har ännu inte genomförts.

Struktur för analys och uppföljning

En ny struktur gällande möten/sammanhang där chefer som gemensamt arbetar med uppföljning och analys har tagits fram. Fokus i arbetet är effekt (hur blev utfallet av våra insatser) samt ekonomi (bästa möjliga användande av tilldelade resurser). Det har även tagits fram statistikunderlag som ska hjälpa cheferna och medarbetarna med deras analyser och kunna föreslå justeringar och förbättringar.

Den justerade organiseringen är även det en del i att skapa bättre förutsättningar för cheferna att tillsammans med medarbetarna ska arbeta med analys och förbättringsarbete. Ledningsdialoger genomförs två gånger per termin med fokus på pågående utvecklingsarbete och ledarskapet i det arbetet. Ansvarig för dessa dialoger är förvaltningschef.

Tillitsbaserat ledarskap

Det tillitsbaserade ledarskapet ska fortsatt utvecklas. Förbättrings- och förändringsarbetet ska utgå från medarbetare och verksamhet.

Utbildningen har startats, förbättringskunskap, med utgångspunkt i verksamhet- och kvalitetsutveckling, för medarbetare och chefer.

På förvaltningens gemensamma utvecklingsdagar under både 2022 och 2023 har tråden varit tillitsbaserat arbete och återkommande dialoger om förbättrings- och förändringsarbete. Olika insatser för cheferna i form av handledning/vägledning har genomförts och kommer att fortsätta under hösten. Syftet med dessa är att stärka och stödja cheferna i tillitsbaserat ledarskap och att

skapa strukturer för samverkan och samarbeten mellan de olika verksamhetsdelarna på förvaltningen.

Sjukfrånvaro - medel senaste 12 månaderna

	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2023	Kvinnor helår 2022	Män helår 2022	Totalt helår 2022	Förändring totalt
Totalt %	7.2%	3.9%	6.5%	7.5%	5.3%	7.0%	-0.5%

Ekonomi

Fokus för att närma sig målet om en stabil ekonomi kommer under 2023 att ligga på att skapa och upprätthålla en kostnadseffektiv verksamhet. Det handlar under året om att följa de riktlinjer för nivåer av vård som sätts med prioriteringar och rätt insats till rätt kostnad och rätt insatslängd. Det kommer handla om rätt matchning, oavsett intern eller extern vård, för att åstadkomma goda effekter för brukare och samtidigt vara kostnadseffektiva.

Under 2023 fortsätter det sedan tidigare inledda arbetet med att särredovisa kostnaderna för förvaltningens olika insatstyper med syftet att identifiera vad som är kostnadsdrivande för att kunna ta fram möjliga åtgärder och styra prioriteringar i verksamhet och budget. Utifrån de ekonomiska förutsättningarna för 2023 så arbetar nämnden med flera uppdrag och åtgärder för att komma i en ekonomisk balans.

Bedömning	Trend
	↘

Socialnämnden har fortsatt komplexa utmaningar för sina verksamheter gällande att nå en budget i balans. Det ekonomiska läget är ansträngt och vårdkostnaderna har ökat kraftigt under sommarmånaderna.

Det nya åtgärdspaketet som antogs i maj månad innebär att nämnden anpassar verksamheten mot tilldelad budgetram. Effekterna av omställningen kan ännu inte ses i prognosen då kvarvarande kostnader för bland annat hyror löper under de närmaste åren.

4-åriga processmål	Bedömning
Alla nämnder och bolag ska ha en ekonomi i balans.	
Avtalstroheten ska uppgå till minst 85 procent.	
Alla huvudprocesser i kommunkoncernen ska använda produktivitetmått i uppföljningen.	

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel enheter med ekonomi i balans	70%	60%	100%
Avtalstrohet, andel (%)	81%	94%	85%

1-åriga åtaganden 2023

Aktiv ekonomistyrning genom förbättrade prognoser, kvalitetssäkrade investeringsprocesser och en koncerngemensam inköpsstyrning för att öka affärsmässigheten. (KS, alla nämnder och bolag)

För att säkerställa en långsiktigt hållbar finansiering av vår kärnverksamhet ska samtliga enheter ha en ekonomi i balans. Genom att fokusera på prognoser av god kvalitet säkerställs korrekta ekonomiska bedömningar på alla nivåer. Andelen inköp inom avtal ska öka med hjälp av en förbättrad styrning. Det är ett stort inflöde och prioriteringar behöver göras inom flera områden för att fortsätta arbetet med att uppnå en förbättrad ekonomistyrning.

Status	Färdiggrad
	

Samarbete sker kommunövergripande och i synnerhet med SEF för att förbättra kvaliteten gällande ekonomiska prognoser och processer.

Kommunkoncernen säkerställer ett samordnat arbete mot välfärdsbrott i samverkan med andra myndigheter. (KS, alla nämnder och bolag)

Socialnämnden kommer att följa och ta stöd i arbetet med att motverka välfärdsbrott, exempelvis genom att fortsätta förbättra uppföljningar av avtal och verksamheter. Nämnden följer gällande riktlinjer och lagar som finns kring detta.

Status	Färdiggrad
	

Nämnden följer de kommunövergripande direktiven som initieras.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Projekt: Drift + driftprojekt

Konto	Utfall Aug 2022	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Budgetavvikelse Aug 2023	Årsprognos aug	Avvikelse Årsprognos aug
- Kommunersättning/skolpeng	396,2	415,0	416,9	-1,9	621,8	0,0
- Övriga intäkter	53,0	52,1	50,4	1,8	84,6	8,7
Summa INTÄKTER	449,2	467,1	467,3	-0,1	706,4	8,7
- Personalkostnader	- 196,6	- 216,3	-228,3	12,0	-331,6	8,2
- Lokalkostnader	-40,9	-42,6	-46,0	3,4	-62,8	6,2
- Köp av verksamhet	- 139,2	- 138,0	-118,2	-19,8	-213,7	-36,4
- Övriga kostnader	-81,8	-99,7	-74,9	-24,8	-145,0	-33,3
Summa KOSTNADER	458,5	496,5	-467,3	-29,2	-753,1	-55,4
FINANSNETTO	0,0					
Summa ÅRETS RESULTAT exkl över-/underskott	-9,3	-29,3	0,0	-29,3	-46,7	-46,7
Summa RR verksamhetsrapportering	-9,3	-29,3	0,0	-29,3	-46,7	-46,7

Socialnämnden har fortsatt komplexa utmaningar för sina verksamheter gällande att nå en budget i balans. De största avvikelserna återfinns gällande köp av verksamhet där årsprognosen är satt till -36,4 miljoner kronor. Avvikelsen för familjehemsvård ligger på -22,8 miljoner kronor vilket orsakas av nya arvoderingsnivåer, ökat antal placeringar samt en lågt satt budget för denna typ av insats. Prioritering av vårbudgeten har styrts mot institutionsvård såsom HVB samt skyddsplaceringar.

Inflödet gällande barn och unga ligger fortsatt på en hög nivå. En anledning till de höga externvårdskostnaderna är bland annat ökningen av antalet placeringar som sker akut men även att ett ökat antal utredningsplaceringar har gjorts. Det handlar ofta om vårdtunga individer där boendet exempelvis behöver förstärka med personal. Det är också svårt att hitta och matcha akuta placeringar inom avtal vilket gör att placeringar kan behöva göras utanför avtal vilket alltid är dyrare. Det har också skett ett högt antal sammanbrott i vården med efterföljande omplaceringar vilket även det genererar högre kostnader. De höga kostnaderna berör placeringar inom SiS (Statens institutionsstyrelse), HVB (Hem för vård eller boende) samt skyddsplaceringar. Arbete med riktlinjer samt konsultationer och listmöten gällande placerade individer pågår.

Under sommaren har även kostnaderna för extern vuxenvård eskalerat. Ett flertal LVM (Lag om vård av missbrukare) samt LVM-nära placeringar har gjorts. Förändrade arbetssätt på Regionen har också lett till fler LVM-anmälningar. Det är ofta en kombination av missbruk och psykisk ohälsa i dessa ärenden.

En ökning av erhållna statsbidrag är också medräknad i prognosen om sammanlagt 10 miljoner kronor. Projektmedlen avser föräldraskapsstödinsatser i syfte att förebygga kriminalitet samt för ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet.

Gällande personalkostnader så prognostiseras ett överskott om 8,7 miljoner kronor för året. Till största delen beror detta på vakanta tjänster inom främst område myndighet.

Övriga avvikelser på årsbasis är ett prognostiserat underskott gällande socialsekreterarkonsulter om -10 miljoner kronor.

Antalet bostadssociala kontrakt har minskat under året vilket genererar lägre hyresintäkter men även lägre kostnader för lokaler.

Prognos för året är satt till -46,7 miljoner kronor.

Insatser externa vårdgivare

Under perioden januari t.o.m. augusti har 387 insatser verkställt av externa vårdgivare. 332 insatser (motsvarande 85,8 procent) har verkställt av vårdgivare som förvaltningen har ramavtal med och 55 insatser (motsvarande 14,2 procent) har verkställt efter direktupphandling.

Upphandling och avtalstrohet av vård

Eskilstuna kommuns Inköpscentral (vidare Inköpscentralen) övertog 2020 Vårdförbundet Sörmlands upphandling av vård och sociala tjänster inom socialnämndens ansvarsområde. Eskilstuna kommun tillsammans med sju (7) av Sörmlands kommuner ingår som avropsberättigade myndigheter vid Inköpscentralens upphandlingar. Inköpscentralen har under perioden januari–december 2023:

- avvecklat LOV (lagen om valfrihetssystem) 2023-05-31
- tecknat kontrakt med 90 utförare inom ramavtalsområdet HVB vuxna 21 år och uppåt med avtalsstart 2023-06-01.

Under året har endast mindre investeringar gjorts. Investeringar i bland annat kontorsinventarier kommer att löpande ske under året i samband med flytt och anpassningar av lokaler.

Driftredovisning - underliggande enheter

Projekt: Drift + driftprojekt

Underliggande enheter	Budgetavvikelse Aug 2022	Budgetavvikelse Aug 2023	Budget 2023	Avvikelse Årsprognos aug
SF Ledning och Stöd	-4,1	6,6	-24,0	0,7
SF Område Myndighet	5,2	-0,9	-187,9	6,1
SF Område Resurs	-17,9	-35,0	-409,9	-53,5
Summa Socialförvaltningen	-16,9	-29,3	-621,8	-46,7

Investeringsredovisning

Projekt	Utfall ack totalt	Total projekt-budget	Prognos-avvikelse	Budget helår 2023	Utfall ack - Aug 2023	Avvikelse prognos helår 2023
Investeringsredovisning 2						
Nämndbeslutad investering	-0,3			-5,0	-0,3	4,0
Summa Investeringsredovisning 2	-0,3			-5,0	-0,3	4,0

Intern styrning och kontroll

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att säkerställa intern styrning och kontroll inom sitt verksamhetsområde i enlighet med kommunkoncernens riktlinjer och anvisningar. Den interna styrningen och kontrollen är ett redskap för att förebygga och hantera risker, utveckla verksamhet och genom uppföljning säkerställa regelefterlevnad. Syftet är att skapa förutsättningar och säkra mål, ekonomi och förtroende för kommunkoncernens verksamheter.

Socialnämndens internkontrollplan för 2023 innehåller fem risker för vilka kontroller ska göras under året. Inom det utåtriktade perspektivet Hållbar utveckling lyfts fyra risker fram som socialnämnden ser behov av att kontrollera under 2023. Dessa gäller risk för kö till myndighet respektive verkställighet, risk kring hanteringen av bostadssociala kontrakt samt risk kring vårdbehovsnivåer. Under det inåtriktade perspektivet Effektiv organisation lyfts risk kring efterlevande av styrande och stödjande dokument för rättssäkerhet fram för kontroll under 2023.

Under året har hittills fem kontroller genomförts (några av de identifierade riskerna innehåller flera kontrollmoment). En slutsats som har framkommit är att samverkan ytterligare behöver stärkas mellan förvaltningen och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen i fråga om bostadssociala kontrakt. Vidare har det konstaterats att det förekommer viss kö till nämndens interna boenden men inte en sådan kö som avviker från det normala läget, arbete fortgår kring att hålla uppsikt över eventuella långa köer samtidigt som omställningen löper enligt plan och arbetet fortsätter under hösten med att se över vilka vårdbehov och målgrupper som ska tillgodoses inom ramen för våra interna boenden. Två kontroller har gjorts kring efterlevnaden av riktlinjer och det konstaterades bland annat att det finns svårigheter i arbetet med att få skyddsbehövande personer till eget boende i andra kommuner och det är en fråga som behöver lyftas i det nationella socialchefs nätverket. Det identifierades också att fler personer ges en serviceinsats individuellt i stället för i gruppverksamhet, särskilt utmärkte sig vuxenspåret kring detta. Den sista kontrollen gjordes kring styrande och stödjande dokument och i resultatet syns att det finns ett utvecklingsområde kring kännedomen av rutiner och möjligheten att ta till sig dem när det finns så många av dem. Efterlevnaden av delegationsordningen behöver öka.

Uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare, sammanställning delår 2023 januari - augusti

Förvaltningens avtalsuppföljning under 2023 har avgränsats till utförare som nämnden ingått avtal med vid upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU):

- Ramavtal *HVB för barn och unga 0–20 år*
De utförare som förvaltningen nyttjat hösttermin 2022 har följts upp under vårterminen 2023.
- Ramavtal *Stödboende för barn och unga 16–20 år*
De utförare som förvaltningen nyttjat höstterminen 2022 och vårterminen 2023 följs upp under höstterminen 2023.
- Ramavtal *Konsulentstödda familjehem*
Uppföljning av *ekonomiska förutsättningar* samt *kontroll av tillståndsbevis* hos de utförare som använts under 2023 sker vid delår samt helår.

Uppföljningen har i huvudsak två (2) syften:

- Att säkerställa att verksamhet bedrivs enligt gällande lagar och föreskrifter.
- Att säkerställa att uppdrag som överlämnats till privata utförare utförs i enlighet med kraven i upphandlingsdokumentet, anbud och avtal.

Uppföljningsförfarande

Avtalsuppföljning har gjorts genom dokumentgranskning, kommunikation med placerande handläggare samt intervjuer med verksamhetsansvarig och behandlade personal.

Sammanställning av avtalsuppföljning delår 2 2023

Under januari–augusti 2023 har totalt trettiofyra (34) avtalsuppföljningar* genomförts. För redovisning av antal genomförda uppföljningar per ramavtal se Tabell 1.

Tabell 1. Antal genomförda uppföljningar per ramavtal

Ramavtal	Genomförda uppföljningar	Notering
HVB för barn och unga 0-20 år	14	Avtalsuppföljning
Konsulentstödda familjehem	21 *	* Begränsad avtalsuppföljning - kontroll av <i>ekonomiska förutsättningar</i> samt <i>kontroll av tillståndsbevis</i>

Målsättningen är att privata utförare som förvaltningen ingår avtal med ska följas upp vid minst ett tillfälle under den aktuella mandatperioden.

Konsulentstödda familjehem

Samtliga tjuogoett (21) utförare bedöms godkända utan anmärkning och uppfyller ställda krav under den resterande avtalsperioden om inga indikationer på brister uppstår.

Ekonomiska förutsättningar:

Samtliga tjuogoett (21) utförare, som nyttjats under 2023: har en rating som kravställs och inga skatteskulder registrerade per 2023-09-07. Därav bedöms samtliga tjuogoett (21) utförare vara godkända inom uppföljningsområdet ekonomisk stabilitet. Eventuellt behov av ytterligare åtgärder kommer att delges nämnden omgående.

Tillståndsbevis:

Samtliga tjuogoett (21) utförare innehar giltigt tillstånd hos IVO per 2023-09-11 för att bedriva verksamhet som har till uppgift att till socialnämnden föreslå familjehem och jourhem till barn samt som lämnar stöd och handledning till sådana hem som tar emot barn. Därav bedöms samtliga tjuogo (21) utförare uppfyller krav om tillståndsbevis och är godkända inom uppföljningsområdet.

HVB för barn och unga 0-20 år

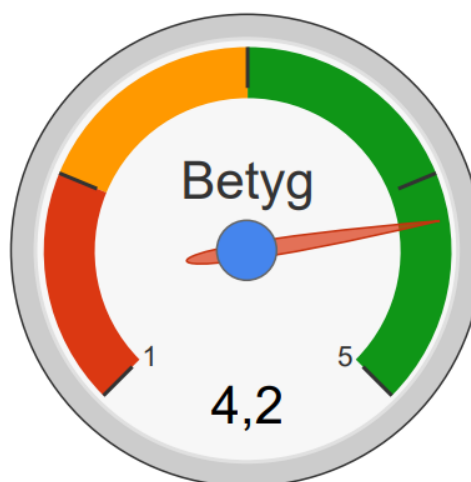
Samtliga fjorton (14) utförare bedöms godkända utan anmärkning och uppfyller ställda krav under den resterande avtalsperioden om inga indikationer på brister uppstår.

Uppföljning av samtliga fjorton (14) utförare har dokumenterats i systemet *Diovidence* och resultaten redovisas genom olika ratingskalor inom olika områden som *dokumentation, verksamhet, bemanning/personal, behandling, vårdmiljön och samverkan/insyn*. Skalan är från 1 till 5 där 1-2 är röd (Icke godkänd pga. brister utifrån ställda krav med behov av flera åtgärder), 3 är gul (Godkänd med anmärkning och eventuellt i behov av åtgärd/-er och 4-5 är grön (Godkänd utifrån ställda krav i ramavtal).

För en förteckning över privata utförare som följts upp 2023 (redovisat per ramavtal) se **Tabell 2**.

RATING DOKUMENT

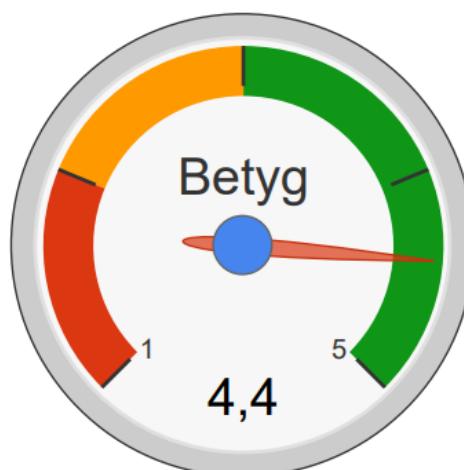
Hur upplever du att utförarens dokumentation lever upp till kraven för aktuellt ramavtal/anbud?

Medelbetyg 4,2 (Betyg 1-5)
Andel betyg 4 & 5, 71%

RATING VERKSAMHET

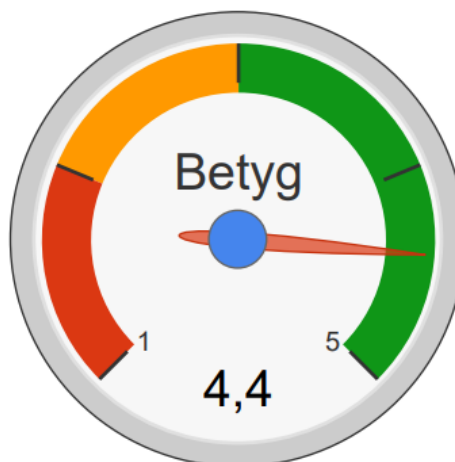
Hur upplever du att utförarens verksamhet uppfyller kraven för aktuellt ramavtal/anbud?

Medelbetyg 4,4 (Betyg 1-5)
Andel betyg 4 & 5, 86%

RATING BEMANNING PERSONAL

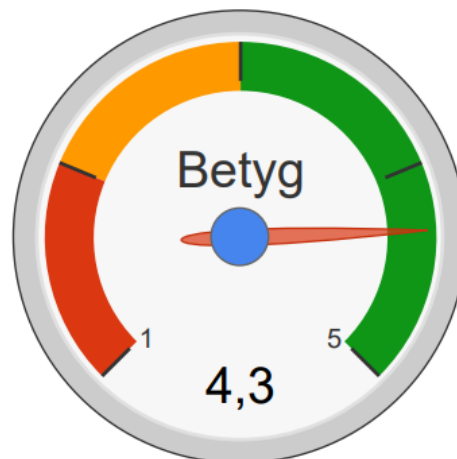
Hur upplever du att utföraren uppfyller kraven på bemanning och personal för aktuellt ramavtal/anbud?

Medelbetyg 4,4 (Betyg 1-5)
Andel betyg 4 & 5, 93%

RATING BEHANDLING

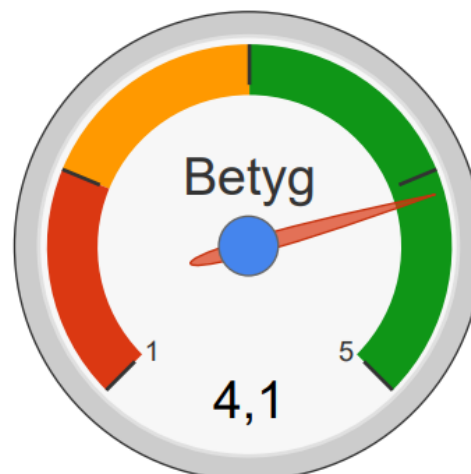
Hur upplever du att utföraren uppfyller kraven på vård och behandling för aktuellt ramavtal/anbud?

Medelbetyg 4,3 (Betyg 1-5)
Andel betyg 4 & 5, 86%

RATING VÄRDMILJÖ

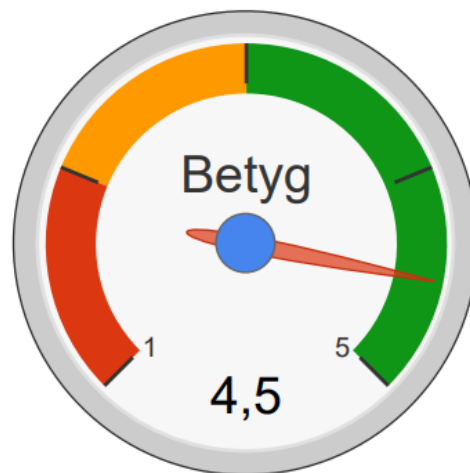
Hur upplever du att utföraren uppfyller kraven på vårdmiljö för aktuellt ramavtal/anbud?

Medelbetyg 4,1 (Betyg 1-5)
Andel betyg 4 & 5, 79%

RATING SAMVERKAN INSYN

Hur upplever du att utföraren uppfyller kraven på samverkan och insyn för aktuellt ramavtal/anbud?

Medelbetyg 4,5 (Betyg 1-5)
Andel betyg 4 & 5, 100%

Tabell 2: Privata utförare som följts upp under 2023 (redovisat per ramavtal)

HVB för barn och unga 0-20 år
Gotländska HVB
Villa Fridhem
Svedbacka HVB
Tors Gård HVB
HVB Albagården
Marielund Care
Cirrusgården Västra Mälardalen
Vibor Gläntan Unga Vuxna
Allviken HVB
Frostbrunnsgården
Norrbehandling Vårudden
Villingsbergs HVB
Halnagårdens HVB

Konsulentstödda familjehem
Verdandi-stöd & behandling AB
Patia AB
Hemnovia AB
NEPTUNA AB
Integrationslyftet Sverige Aktiebolag
Attendo Individ och familj AB
Cogniva AB
Nytida Nåjden AB
Förenade Familjehem Sverige AB
Domiga AB
EricBo AB
Futura familjehemsvård AB
Brizad Behandlingskonsult AB
Pär Sonesson & Company AB
FIM AB
Startsteget AB
Kronangruppen AB
Balladen AB
Familjehemsguiden AB
G K Utbildning AB
Team Familjehem Småland AB

Rapport till socialnämnden delår 2. Insatser som verkställs av externa vårdgivare januari - augusti 2023

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har inkommit med önskemål om att förvaltningen rapporterar antalet insatser som verkställts av externa vårdgivare, efter avrop inom ramavtal samt efter direktupphandling.

Redovisning görs i samband med delår och helår.

Rapportering för delår 2

Under perioden januari t.o.m. augusti har 387 insatser verkställts av externa vårdgivare. 332 insatser (motsvarande 85,8 procent) har verkställts av vårdgivare som förvaltningen har ramavtal med och 55 insatser (motsvarande 14,2 procent) har verkställts efter direktupphandling.

Den vanligaste anledningen till att insatser verkställs efter direktupphandling är att *Ramavtal för den aktuella vårdformen och/ eller målgrupper saknas* (22 insatser, motsvarande 40 procent) följt av att *Samtliga vårdgivarna förvaltningen har ramavtal med har tackat nej till att verkställa insatsen på grund av platsbrist* (13 insatser, motsvarande 23,6 procent). Andra anledningar är *omfattande vårdbehov hos den enskilda, geografiskt läge eller andra övriga anledningar* (20 insatser, motsvarande 36,4 procent).

	Inom ramavtal	Direktupphandling	Anledning till direktupphandling
Institutionsvård barn och unga - Med beroendeproblematik - Med psykosocial problematik - Kriminalitet	83 insatser 80 procent	21 insatser 20 procent	- Platsbrist
Institutionsvård vuxna - Med beroendeproblematik - <i>Ink.</i> LOV	100 insatser 88 procent	14 insatser 12 procent	- Omfattande vårdbehov hos den enskilde - Ramavtal finns ej inom avgiftning - LOV avvecklades 2023-05-31 nytt ramavtal inom LOU fr.o.m. 2023-06-01
Stödboende & Externt boende	43 insatser 94 procent	3 insatser 6 procent	- Geografiskt läge
Skyddat boende - VINR - Kriminalitet	42 insatser 94 procent	2 insatser 4 procent	- Geografiskt läge
Konsulentstött familjehemsvård	32 insatser 94 procent	2 insats 6 procent	- Omfattande vårdbehov hos den enskilde
Öppenvård	32 insatser 71 procent	13 insatser 29 procent	- Inget ramavtal finns men öppenvård som är inom ramavtal ingår i ramavtalet stödboende/externt boende.

Socialnämnden
Socialförvaltningen
Kvalitetsenheten
Nadin Asmar, 016-710 12 42

Datum
2023-09-05

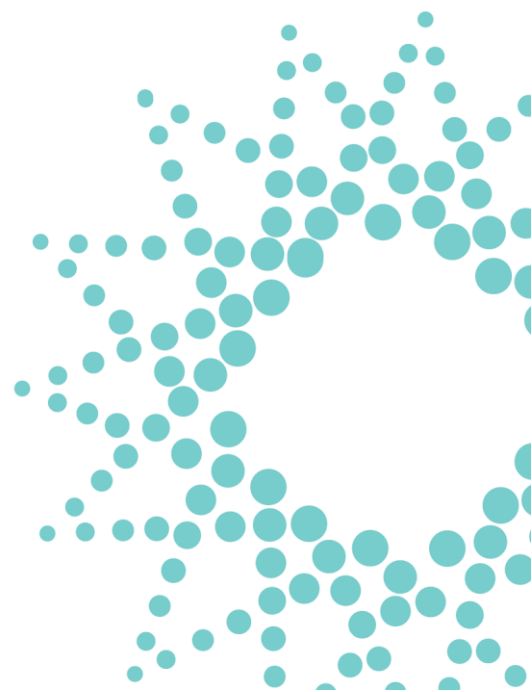
Diarienummer
Handlingsnummer

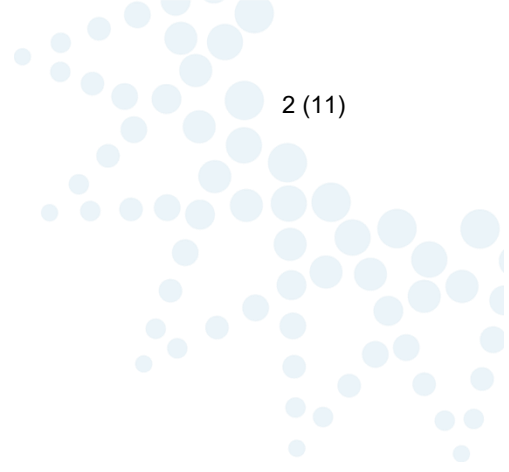

Eskilstuna
kommun

Färdplan 2021-2023

Rapport delår 2 2023

Färdplan 2021-2023 – rapport delår 2 2023

Sammanfattning – delår 2 2023	3
Föregående arbete	4
En helhet och fyra delar	5
Effektivisering av vård – prioritering av åtgärder.....	5
Riktlinjearbete.....	7
Analys av Kostnad per brukare (KPB)	9
Målgruppsorienterad organisering	11

Sammanfattning – delår 2 2023

Sedan 2019 driver socialnämnden ett åtgärdsprogram som syftar till att arbeta mot en verksamhet i balans. Under 2021 genomfördes en revidering av programmet som baserades på erfarenheter och resultat från föregående programperiod (2019-2020), synpunkter från kommunrevisionen samt underlag från Kostnad per brukare – som är en metod att kostnadsberäkna olika insatser inom individ- och familjeomsorgen.

2023 är sista året där uppdragen drivs inom ramen för färdplanen, som under året bestått av följande fyra delar:

Inom **Effektivisering av vård** har socialnämndens beslut om ytterligare prioriterade åtgärder (maj 2023) påbörjats verkställas och inom **riktlinjearbetet** har nämnden fattat beslut om riktlinje för ekonomi och revidering av ytterligare två riktlinjer. När det gäller **analys av Kostnad per brukare** har nämnden fått underlag för ytterligare ett år och där effekter av nämndens prioriterade åtgärder inom vuxenvården kan spåras. Ett nytt arbete inom ramen för färdplanen har påbörjats under 2023, som handlar om en justerad organisering mot en med målgruppsorienterad styrning.

Föregående arbete

Under maj 2019 fattade kommunstyrelsen beslut om att varje enskild nämnd skulle arbeta fram åtgärdsplaner för 2019 och 2020 som en del av det underskott som redovisats för delår 1 2019. I detta läge uppvisade socialnämnden ett prognosticerat underskott om 75 mnkr för 2019.

I arbetet med att ta fram en åtgärdsplan för 2019 och 2020 bedömde förvaltningsledningen att det fanns ett behov av att ta sig an kommande utmaningar – ekonomiska, organisatoriska och strategiska - ur ett mer långsiktigt och helhetligt perspektiv. Detta ledde till ett beslut om ett Åtgärdsprogram 2019-2023.

Under december 2020-februari 2021 genomförde kommunrevisionen en granskning av socialnämndens arbete mot en ekonomi i balans, som bland annat innefattade en genomlysning av åtgärdsprogrammet. Detta tillsammans med ett prognosticerat resultat för 2021 vid delår 1 om -75 mnkr och att satsningarna på hemmaplansvärden inte lett till förväntade ekonomiska resultat, ledde till att det fanns ett behov att se över åtgärderna och intentionerna inom programmet.

Som ett komplement till övriga kunskaper och erfarenheter genomfördes Kostnad per brukare, en metod att kostnadsberäkna olika insatser, under maj-juni 2021, vilket också möjliggjorde revideringen och nya prioriteringar inom åtgärdsprogrammet.

Syfte och grund

Färdplan 2021-2023 samlar socialnämndens strategiska arbeten och ger grund för en ökad styrning och uppföljning av de projekt, delprojekt och uppdrag som utgör programmet.

Färdplanen möjliggör att:

- rätt vård ges till rätt kostnad
- biståndsbeslut ges på rätt nivå utifrån bedömt behov
- serviceinsatser ges på rätt nivå
- en prioritering görs för vilka insatser som ska erbjudas/ges och i vilken omfattning och nivå de verkställs.

Under 2022 vidareutvecklades syftet med färdplanen till att även innehålla rätt vård ges till rätt kostnad, **på rätt nivå och i rätt tid**. Detta överensstämmer med nämndens beslutade riktlinjer.

Grunden är att socialnämndens arbete ska vara kostnadseffektivt och utgå ifrån tre aspekter: kvalitet, medarbetare och ekonomi. Dessa aspekter beaktas i beslut om prioriterade åtgärder.

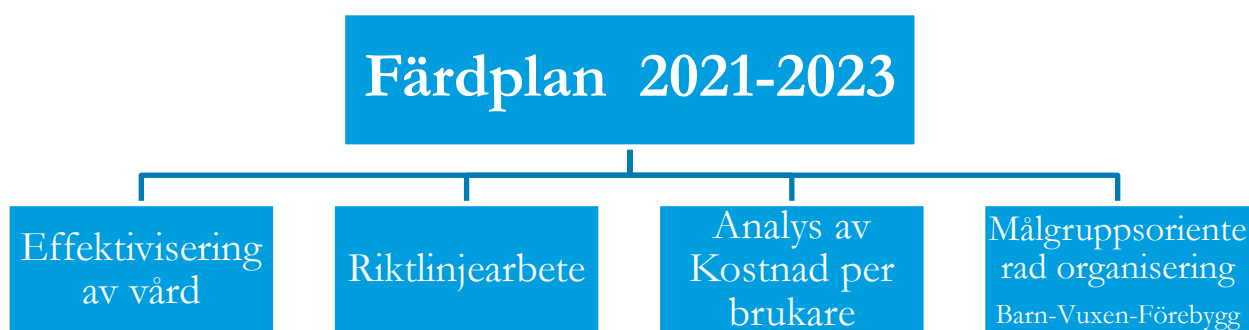
Det betyder att nämnden arbetar utifrån att:

- verksamheterna ska ha relevanta och uppdaterade riktlinjer
- att det finns ett relevant och uppdaterat bedömningsstöd
- att verksamheten är omställningsbar, flexibel och mobil

En helhet och fyra delar

På en övergripande nivå ska färdplanen möjliggöra dess syfte och grund – helheten och delarna ska bidra i arbetet mot en verksamhet och en ekonomi i balans.

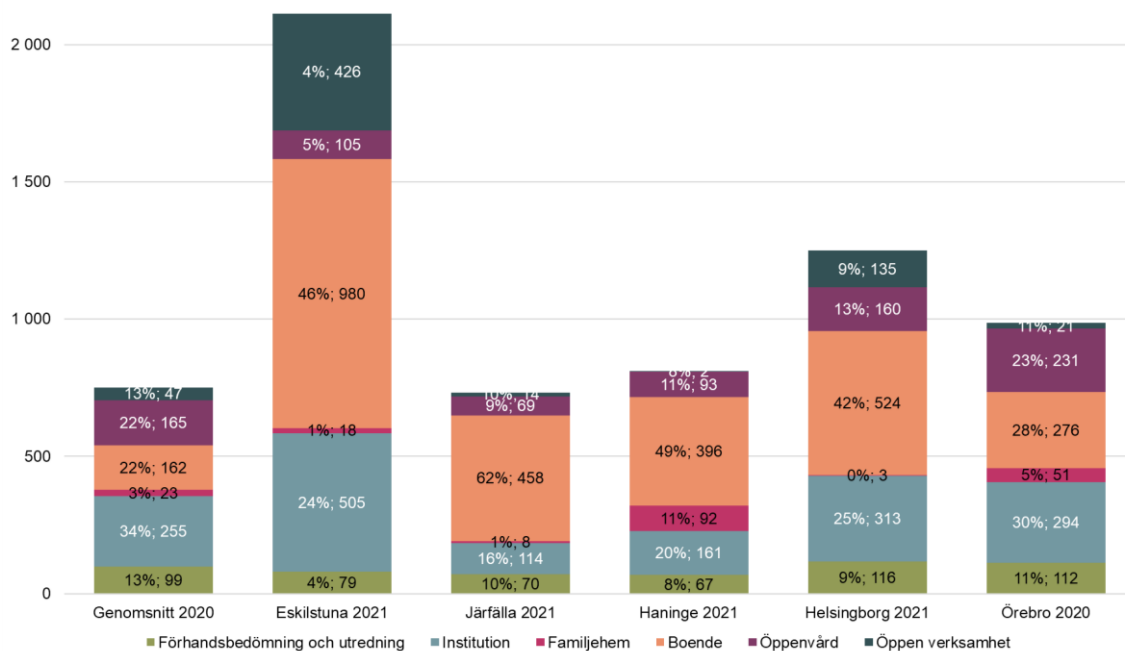
Under 2023 har Färdplan 2021-2023 utgjorts av fyra delar: *Effektivisering av vård*, *Riktlinjearbete*, *Analys av Kostnad per brukare* samt *Målgruppsorienterad organisering*. Inom ramen för programmet finns kontinuerlig möjlighet att lägga till delar eller uppdrag, samt att arbeta med förstudier.

Effektivisering av vård – prioritering av åtgärder

I december 2022 fattade socialnämnden beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att justera heldygnsvården för kvinnor och återkomma med förslag till beslut till sammanträdet i maj 2023. Utifrån ett helhetsperspektiv har en översyn av alla delar inom vuxenvården genomförts.

Eskilstunas vuxenvård för personer med missbruksproblematik kostar betydligt mer än andra jämförbara kommuner. Det långsiktiga målet, utifrån att 80 % av socialnämndens resurser ska riktas till barn och unga och 20 % till vuxenvården, är målet att kostnaderna för vuxenvården successivt ska minska under perioden 2024-2027.

Målbilden är att Eskilstuna vuxenvård (missbruk) ska vara på samma nivåer som vuxenvården i Helsingborg, som är en kommun som är strukturellt jämförbar med Eskilstuna. Under 2021 var den totala kostnaden för vuxenvården (missbruk) i Eskilstuna drygt 171 mnkr. Målbilden att hamna på samma nivåer som Helsingborg skulle innebära en effektivisering av Eskilstunas vuxenvård om ca 41 %. Detta utgörs av ca 70 mnkr.

För att socialnämnden ska kunna nå målbilden om en total effektivisering om 70 mnkr inom vuxenvården till 2027 krävs årliga effektiviseringar om 12,5-19 mnkr.

I maj 2023 fattade nämnden därför följande beslut om ytterligare effektiviseringar inom vuxenvården:

- Nedläggning av boendet Kvinnobo, målgrupp vuxna kvinnor (12 platser; 6,0 tjänster)
- Nedläggning av stödboendet Klostergatan, målgrupp unga vuxna 21-25 år (19 platser; 7,0 tjänster)
- Effektivisering av Bostadssociala enheten 4,0 tjänster och Resursenheten stöd och behandling 1,0 tjänster, förstärkning av Årsta stödboende med 1,0 tjänst och Boendeenhets vuxna (Pelaren) med 1,0 tjänst.
- Ny riktlinje för målgrupp vuxna med psykisk ohälsa
- Förändrade arbetssätt inom myndighetsutövningen

I oktober månads nämndsammanträde kommer nämnden att få ta del av effekterna av ovanstående fattade beslut.

Riktlinjearbete

Under 2019-2020 drevs projektet *Effektiv organisation* inom ramen för åtgärdsprogrammet och syftade till att säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande inom Socialförvaltningen Eskilstuna kommun genom skapande av anvisningar för myndighetsutövningen samt för verkställighet. Dessa anvisningar skulle lägga en grund för vilken nivå som verksamheten ska uppnå och även ett tak för vilken service som ska erbjudas. Dessa anvisningar är nu under implementeringsfas och har övergått att organiseras i det linjestyrda arbetet och inte i denna programform.

Istället utgörs Färdplan 2021-2023 av *Riktlinjearbete*, som följer och informerar om det arbete med prioriterade riktlinjer som sker under programperioden. Riktlinjearbetet syftar till att skapa tydliga, kvalitetssäkrade ramar för bedömningar och vårdbehovsnivåer.

Under 2021-2023 har socialnämnden fattat beslut om fyra riktlinjer:

1. **Riktlinje skyddsplaceringar (kriminalitet)**
2. **Riktlinje för beroendevård**
3. **Riktlinje för service- och öppenvårdsinsatser**
4. **Riktlinje för ekonomi**

Under 2023 har riktlinjearbetet även inkluderat revideringar av redan beslutade riktlinjer:

- Riktlinje för insatserna kontaktfamilj och kontaktperson (beslutad 2021)
- Riktlinje för våld i nära relationer (beslutad 2019)

Riktlinje skyddsplaceringar (kriminalitet)

Den 13 oktober 2021 fattade socialnämnden beslut om en riktlinje för arbetet med skyddsplaceringar kopplat till kriminalitet. Riktlinjen ger vägledning för rätten till bistånd för personer som är brottsoffer eller personer som vill lämna en kriminell miljö (avhoppare). Våldsutsatta personer som bevittnat eller utsatts för våld i nära relation omfattas inte av riktlinjen, här hänvisas till Riktlinje Våld i nära relation ([länk](#)).

Riktlinjen innebär att den enskilde i första hand ska erbjudas öppenvårdsinsatser och vård på hemmaplan. Vid heldygnsplacering ska en utredning genomföras på två veckor och sedan placering max två månader i taget.

Riktlinjen för skyddsplaceringar kopplat till kriminalitet gäller från 1 januari 2022.

Riktlinje för beroendevård

Vid socialnämnden 16 december 2021 fattades beslut om en riktlinje för beroendevården. Riktlinjen ska ge vägledning för rätten till bistånd för personer som har beroendeproblematik. Riktlinjen gäller personer över 18 år med ett risk-/missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel, doping och spel om pengar samt dess anhöriga.

Riktlinjen har delats upp i fyra steg: grundläggande nivå, nivå 1 (öppenvård), nivå 2 (nivå 1 kompletteras med psykosocialt stöd och andra insatser) och nivå 3 (heldygnsvård; institutionsvård). Vid utredning i det enskilda ärendet behöver ställning i ett första steg tas för vad som gäller i den grundläggande nivån. Sedan följer nivå 1–3 utifrån vårdbehovets art.

Riktlinjen för beroendevård gäller från 1 februari 2022.

Riktlinje för service och öppenvårdsinsatser

Under 2022 slutfördes riktlinjearbetet som avser öppenvården och nämnden fattade beslut om riktlinjen i juni 2022. Riktlinjen för service och öppenvårdsinsatser gäller från 2022-09-01.

Riktlinjen har delats upp i tre nivåer, förtydligande är att nivåerna inte ska användas i trappsteg. Nivåerna styrs av att individens behov av insatsens form och intensitet är avgörande:

Nivå 1: serviceinsatser – gruppverksamhet, individuella samtal

Nivå 2: öppenvårdsinsatser

Nivå 3: högintensiva öppenvårdsinsatser

Riktlinjen avser hela öppenvården exkl. interna boenden. Utöver detta är även frågor som rör våld-i-nära-relation samt kontaktperson/kontaktfamilj exkluderat, då dessa har egna riktlinjer beslutade i socialnämnden.

Riktlinje för ekonomi

Vid nämndsammanträdet i maj 2022 fattade nämnden beslut om en ny riktlinje för ekonomi, som började gälla från 1 juli 2023.

Denna riktlinje är ett övergripande styrdokument som sätter upp ramar för socialnämndens hantering av ersättningar till uppdragstagare, övriga ekonomirelaterade villkor samt avgift för uppehälle av den som får vård och behandling för missbruk i HVB eller i familjehem, så kallade egenavgifter. Riktlinjen berör även frågor rörande försäkringar vid placeringar samt ekonomi kring gymnasiestuderande som är placerade på stödboenden.

Kommande riktlinjearbete

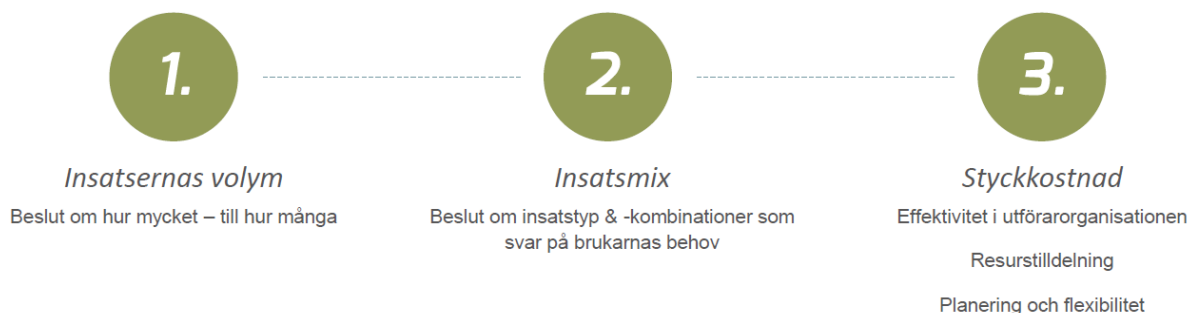
Efter beslut i nämnden maj 2023 har ett arbete påbörjats med att ta fram förslag till riktlinje som rör målgruppen vuxna med psykisk ohälsa – ett förslag som kommer till nämnden för beslut i december 2023.

Analys av Kostnad per brukare (KPB)

Inom ramen för delår 2 2023 har nämnden fått ta del av ytterligare underlag som rör Kostnad per brukare (KPB).

KPB är en metod att kostnadsberäkna olika insatser inom äldreomsorg, omsorgen för personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Kostnaderna kopplas till avidentifierade individuppgifter vilket ger ett underlag för kommunens uppföljning ur olika perspektiv. KPB är en efterkalkyl och bygger på helårsuppgifter där samtliga kostnader för verksamheten ingår. Att arbeta med KPB är frivilligt för kommunerna och i dagsläget är det ca 90 kommuner som tar fram nyckeltal enligt denna metod. När det gäller individ- och familjeomsorgen specifikt, så är det ca 40-tal kommuner genomfört Kostnad per brukare och blir ett bra jämförelsematerial för nämnden.

KPB gör det möjligt att analysera den egna kommunens verksamhet och samtidigt få en nyckeltalsjämförelse med andra kommuner eftersom KPB bygger på en gemensam metod. Uppgifterna finns på enhetsnivå vilket möjliggör jämförelser mellan olika enheter i en kommun. Det är även möjligt att koppla ihop dessa uppgifter med annan typ av data, t.ex. resultat från kvalitetsundersökningar.

Generell förklaringsmodell för kostnadsläge inom individ- och familjeomsorgen (Ensolution 2023)

Inom KPB delas den generella förklaringen till en individ- och familjeomsorgs kostnadsläge in i tre delar: insatsernas volym (hur mycket, till hur många och hur länge) insatsmixen (bredden av kombinationen av insatser som erbjuds) samt styckkostnaden.

Konsumtion IFO totalt						
Åldersgrupp	Kostnader	# Invånare	# Brukare	Kr. / inv.	KPB	% Brukare
Ej brukarkopplad	103 014 615	107 918		955		
0-6 år	41 400 837	8 783	1 238	4 714	33 442	14,1%
7-12 år	76 807 226	8 173	1 369	9 398	56 105	16,8%
13-17 år	180 493 510	6 867	1 502	26 284	120 169	21,9%
18-19 år	65 755 629	2 576	295	25 526	222 900	11,5%
20-24 år	48 925 426	6 192	282	7 901	173 494	4,6%
25-29 år	18 327 949	6 487	209	2 825	87 694	3,2%
30-39 år	43 649 760	14 437	445	3 023	98 089	3,1%
40-49 år	33 313 445	12 890	340	2 584	97 981	2,6%
50-59 år	25 634 659	13 875	259	1 848	98 976	1,9%
60-64 år	9 096 127	5 936	99	1 532	91 880	1,7%
65- år	12 495 519	21 702	157	576	79 589	0,7%
Totalt 2022	658 914 703	107 918	6 195	6 106	89 734	5,7%

Föregående år	Kostnader	# Invånare	# Brukare	Kr. / inv.	KPB	% Brukare
Totalt 2021	670 619 967	107 593	6 343	6 233	90 289	5,9%
Totalt 2020	642 701 533	106 975	5 841	6 008	93 630	5,5%

Underlaget från Kostnad per brukare (KPB) visar på att nämndens totala kostnader för 2022 har minskat med ca 12 mnkr jämfört med föregående år. Ser man däremot till målgrupperna barn respektive vuxen har trenden gått åt motsatta håll.

Vuxenvårdens kostnader har minskat med ca 56 mnkr om man jämför 2022 med 2021. Detta kan med hög sannolikhet relateras till de effektiviseringar som nämnden fattade beslut om i oktober 2021 (SOCN/2021:117).

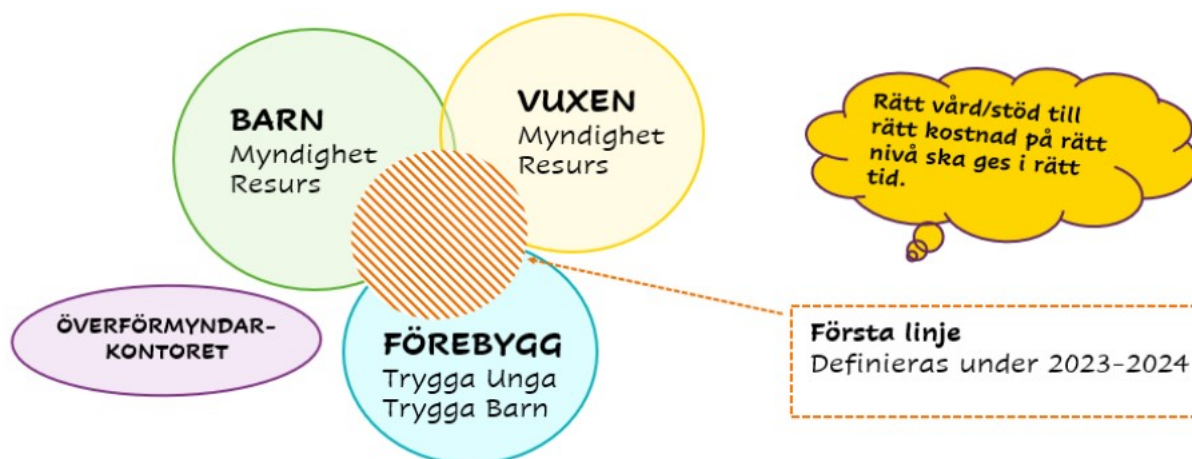
Ser man dock till kostnaderna för nämndens barn- och ungdomsvård, så har den ökat med nästan 44 miljoner kronor och antalet brukare ökar med drygt 300. Detta beror i stor utsträckning på att fler orosanmälningar görs från bland annat polisen. Andelen barn och unga i åldersgruppen 13-17 år som på något sätt varit i kontakt med nämndens verksamheter är mycket hög i jämförelse med andra kommuner. Närmare 22 %, det vill säga mer än vart 5:e ungdom i ålder 13-17 år, har haft en form av kontakt under 2023 (rödmarkerad rad i bilden ovan).

Fördelningen av totala resurser mellan barn/unga och vuxna är dock procentuellt sett ungefär samma som för övriga kommuner i KPB-jämförelsen – men de totala kostnaderna är högre än i övriga kommuner.

Analysen av KPB-materialet fortsätter under hösten, bland annat med genomgångar vid enheternas arbetsplatsträffar.

Målgruppsorienterad organisering

Under 2023 har arbetet med en ny del inom färdplanen påbörjats, vilket rör en utveckling av förvaltningens organisering. Förvaltningen har tidigare varit organiserad i ett myndighetsområde (inkl. förebyggande verksamheter) och ett resursområde.

Förslag till justerad organisering

Förslaget om en justerad organisering innefattar att i stället organisera verksamheterna i tre områden:

1. Område förebygg – med enheterna för förebyggande arbete, mottagningen samt Stoppcenter.
2. Område barn – samtliga utredande enheter och resursenheter som arbetar med barn och unga upp till och med 20 år.
3. Område vuxen – utredande enheter och resursenheter som arbetar med vuxna.

Denna justerade organisering ska stödja verksamheternas utveckling för att kunna ge barn, unga och vuxna rätt vård, på rätt nivå, i rätt tid och till rätt kostnad. Justeringen är också sammankopplad mot kommande lagstiftningsförändring inom ramen för ny socialtjänstlag, där bland annat det förebyggande och främjande arbetet är centralt.

Inom ramen för färdplanen har två arbetsgrupper bildats under 2023 – en arbetsgrupp som tar fram förslag på justerad organisering, inklusive en översyn av förvaltningens samtliga stödfunktioner – samt en arbetsgrupp som förvaltningsgemensamt arbetar med att definiera en första linjes socialtjänst. Förflyttningen mot en första linjes socialtjänst handlar om att möta behoven i ett tidigt skede, förenkla processen utifrån den enskildes behov av stöd där det är möjligt samt att möjliggöra egenkraft hos de vi är till för.

Arbetet med en justerad organisering fortsätter under 2024 inom ramen för nämndens verksamhetsplan.